

Onderwerp:	Vaststellen (gewijzigd) bestemmingsplan Zonnepark Millingen Leuth
Datum B&W-vergadering:	2 april 2024
Datum raadsvergadering:	22 mei 2024 (vanwege overvolle agenda 16 mei)
Portefeuillehouder:	E.H.A. Weijers
Ambtenaar:	Huub Verouden
e-mailadres:	H.Verouden@bergendal.nl
Zaaknummer:	Z-20-083777
Documentnummer:	VB/Raad/24/01821

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

- Het zienswijzenverslag 'Ontwerp bestemmingsplan en ontwerp besluiten Zonnepark Millingen – Leuth' vast te stellen;
- Het bestemmingsplan Zonnepark Millingen – Leuth, met toepassing van afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet, gewijzigd vast te stellen met inachtneming van de wijzigingen benoemd in het zienswijzenverslag.

Inleiding

Met de raadsinformatienota VB/Raad/23/01684 (8 feb 2024) heeft uw raad kennisgenomen van de ter visie legging van het ontwerp-bestemmingsplan Zonnepark Millingen – Leuth. Inmiddels heeft het plan ter visie gelegen en kan er nu besloten worden over de vaststelling van het bestemmingsplan.

Er zijn 32 zienswijzen ontvangen, waarbij één zienswijze kon rekenen op 1487 steunbetuigingen. Deze steunbetuigingen zijn voor het overgrote deel afkomstig uit de kern Millingen aan de Rijn. Circa 10% van de zienswijzen is afkomstig van mensen die niet in deze gemeente woonachtig zijn.

Voor een beschrijving van het plan wordt in eerste instantie verwezen naar de eerdergenoemde informatienota, die als is bijlage is toegevoegd.

Aanvullend merken wij nog het volgende op. Feitelijk is er sprake van 7 zonnevelden, die ieder afzonderlijk worden ingepast. Binnen een grondbeslag van 100 hectare op land wordt er 50 hectare voor landschappelijk inpassing gereserveerd. Binnen 50 hectare worden 43 hectare panelen geplaatst en 0,7 hectare is bedoeld voor Batterijopslag en het onderstation. De overige ruimte betreft voornamelijk paden langs de panelen. Daarnaast maakt het bestemmingsplan maximaal 7 hectare panelen op water mogelijk.

Beoogd effect

De vaststelling van een bestemmingsplan die het mogelijk maakt om 50 hectare zonnepanelen en 50 hectare natuur te realiseren voor een termijn van 30 jaar. Gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan wordt er eveneens besloten op de aangevraagde omgevingsvergunningen. Er ontstaat één voor beroep vatbaar besluit.

Argumenten

1.1 De zienswijzen geven aanleiding tot enkele kleine aanpassingen.

Aan het einde van de zienswijzennota staan de aanpassingen genoemd. Het betreffen enkele aanpassingen in de toelichting. Inhoudelijk (regels/verbeelding) verandert er aan het plan niets.

De zienswijzen hebben geen nieuwe inhoudelijke aspecten opgeleverd. Het betreft veelal bekende discussies die in het participatietraject reeds aan de orde zijn geweest. In het eerdere participatietraject is er dan ook al veel veranderd aan de plannen.

1.2 Er zijn wel enkele ambtshalve aanpassingen in de toelichting en bijlagen.

Ter behoud van de zichtlijn op de molen 'De Duffelt' is het landschappelijke inrichtingsplan zodanig aangepast dat er beperkende hoogtemaat is opgenomen aan de hagen ter plaatse.

De regels en de plankaart worden aangepast daar waar het betreft het verwijderen van een bouwvlak. Dit was abusievelijk alsnog opgenomen in het ontwerp bestemmingsplan. Het betreft het voormalige bouwvlak van de grondeigenaar die nu deelneemt in het zonnepark.

2.1 De vaststelling van dit bestemmingsplan is het sluitstuk van een reeds jaren in gang gezette koers.

In de reactie op zienswijze 15.5 is nog eens uitvoerig ingegaan op het gehele proces dat is voorafgegaan aan dit bestemmingsplan. Dit proces startte in 2016. In het gehele proces om te komen tot een locatie voor zonnenvelden is gewerkt van grof naar fijn. Eerst is bepaald welke bijdrage de gemeente wil leveren, daarna is bepaald op welke wijze dat kan. De gemeente koos voor zon, en wees wind af. Vervolgens zijn er zoekgebieden bepaald via een zorgvuldig proces en zijn inwoners betrokken. Daarna zijn de beste initiatieven geselecteerd (pilots). Hierna kon de haalbaarheid worden onderzocht. Tenslotte is dit specifiek uitgewerkt in de betreffende plannen, zoals dit bestemmingsplan.

2.2 De raad heeft reeds op dit bestemmingsplan een ronde van wensen en bedenkingen doorlopen.

Op 6 juli 2023 is de raadsinformatienota VB/raad/23/01608 (griffienr 2023-I057) inzake het zonnepark tussen Leuth en Millingen besproken in de carrousel. In vervolg hierop is uw raad in de gelegenheid gesteld als raad Wensen en Bedenkingen in te dienen. Hiervan hebben 4 fracties gebruik gemaakt: Lokaal!, CDA, VVD en D'66. De reacties zijn behandeld in de reactie van ons college. Deze is uw raad aangeboden met de raadsinformatienota VB/raad/23/01651 d.d. 14 december 2023. Het plan is nadien niet gewijzigd. De argumenten genoemd in deze nota en bijbehorende reactie maken deel uit van dit advies aan uw raad.

2.3 De raad heeft op de overeenkomsten een ronde van wensen en bedenkingen doorlopen.

Bij brief van 19 december 2023 is uw raad in de gelegenheid gesteld om wensen en

bedenkingen kenbaar te maken aangaande de anterieure overeenkomsten voor het zonnepark Millingen-Leuth. Wij hebben van drie fracties een brief ontvangen met opmerkingen. In maart is uw raad geïnformeerd over de opmerkingen de wijze waarop daarmee is omgegaan. In de overeenkomsten zijn diverse zaken aangepast en verduidelijkt, zoals:

2.3.1 Groeninplant voorafgaande aan realisatie panelen.

Er is een extra bijlage opgenomen bij de overeenkomst met daarop aangegeven waar het afschermd groen wordt aangeplant in het plantseizoen voorafgaande aan de realisatie van het park. Ook is de rol van de grondeigenaren in relatie tot de initiatiefnemers verduidelijkt. Dit laatste ook in relatie tot de tijdelijkheid van het zonnepark.

2.3.2 Garanties tot opruimen park na exploitatieperiode.

Primair is het opruimen van de panelen te zijner tijd een aangelegenheid tussen initiatiefnemers en de grondeigenaren. Partijen hebben hierover onderling afspraken gemaakt. Initiatiefnemers moeten na afloop van de exploitatieperiode de grond weer in oorspronkelijke staat opleveren aan de grondeigenaren. Met bestuursrechtelijke handhaving kan desnoods verwijdering van de panelen afgedwongen worden. Immers zijn deze na afloop van de termijn strijdig met het bestemmingsplan. Teneinde meer zekerheid te krijgen over de tussen partijen gemaakte afspraken is een gezamenlijke verklaring opgesteld van de afspraken tussen initiatiefnemers en de grondeigenaren. Deze verklaringen zijn als bijlage 4 bij de overeenkomst opgenomen.

2.3.3 Het gehele park moet verdwijnen over 30 jaar.

Initiatiefnemers moeten na afloop van de exploitatieperiode de grond weer in oorspronkelijke staat opleveren aan de grondeigenaren. Dat geldt zowel voor de technische installaties (het zonnepark), als de groenvoorzieningen/landschappelijke inpassing. Onder deze voorwaarden zijn de grondeigenaren akkoord gegaan. Hierdoor kan het gehele areaal weer agrarisch gebruikt worden. Op basis van het bestemmingsplan zou overigens het groen kunnen blijven staan.

De reacties gaven verder geen aanleiding tot een inhoudelijke aanpassing van het bestemmingsplan (regels, verbeelding).

2.4 Het zonnepark is dringend nodig op aan de opgave te kunnen voldoen.

Het gaat nog een hele opgave worden om in 2050 klimaatneutraal te kunnen zijn. Daar komt nog eens bij dat uw raad heeft uitgesproken dit moment naar 2040 te willen opschuiven. Op dit moment zijn we nog ver verwijderd van onze doelstelling om in 2023 16% hernieuwbare energie in onze gemeente op te wekken. Om deze doelstelling van 16% te bereiken, is naar verwachting netto circa 180 hectare aan zonnepanelen nodig conform huidig beleid (pagina 5 Actieplan Duurzaamheid 2019 – 2023). Dit is dus exclusief de oppervlaktes aan natuur en landschapsontwikkeling op en rond hetzelfde zonneveld. Op dit moment is er nog geen enkel zonnepark gerealiseerd. De andere in behandeling zijnde parken zijn in gezamenlijkheid kleiner dan dit park.

2.5 De Crisis- en herstelwet (Chw) is van toepassing.

Een verwijzing naar de Chw dient opgenomen te worden in het raadsbesluit/vaststellingsbesluit en bij de bekendmaking of mededeling van het besluit

De toepasselijkheid van de Chw vloeit in dit geval van rechtswege voort uit artikel 1.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Chw jo Bijlage 1 Duurzame energie onder 1.1. Dit betekent dat bij het besluit én bij de bekendmaking of mededeling van het besluit (kennisgeving) ook wordt vermeld dat:

1. de beroepsgronden in het beroepsschrift worden opgenomen;
2. het beroep niet-ontvankelijk wordt verklaard, indien binnen de beroepstermijn geen gronden zijn ingediend, en
3. deze na afloop van de beroepstermijn niet meer kunnen worden aangevuld.

Het is de bedoeling van de wet om iedereen zo vroeg mogelijk bekend te laten worden met de beoogde versnelling en de verkorte behandeltermijn.

Kanttekening

1.1 De vele steunbetuigingen in zienswijzen tegen het plan.

De gemeente heeft geen rol gehad in de informatieverstrekking bij het ophalen van handtekeningen. Dit gebeurde bijvoorbeeld bij de ingang van een supermarkt. Duidelijk zal zijn dat niet alle steunbetuigers op moment van het zetten van een handtekening voor ogen hebben gehad welk proces er is voorafgegaan aan de totstandkoming van dit plan dat startte met raadsbrede opgaves in 2016 (zie ook hetgeen is opgemerkt bij 2.1).

Duidelijk is wel dat de gemeente er klaarblijkelijk tot op heden onvoldoende in is geslaagd de boodschap van de opgave (klimaat neutraal in 2050) over te brengen. Het vervangen van de fossiele brandstoffen teneinde de doelstellingen te bereiken gaat nog een langdurig proces worden met nog vele te nemen pijnlijke keuzes. De zonnevelden worden dan ook niet geplaatst omdat we dit zien als sieraden in het landschap. We kunnen er wel voor zorgen dat de zonneparken landschappelijk goed worden ingepast, zodat de landschappelijke impact beperkt wordt. Het is een resultaat van eerdere keuzes. Simpelweg zijn er geen alternatieven.

Uw raad heeft op 8 februari 2024 een motie aangenomen die ons college oproept om (samengevat) de informatievertrekking omtrent de energietransitie meer in eigen hand te nemen en het debat te voeden met feiten. Ons college heeft zich dit ter harte genomen, getuige de informatieverstrekking in de Rozet.

2.1 Plan is vooralsnog op korte termijn niet uitvoerbaar.

In principe moet een plan uitvoerbaar zijn als het wordt vastgesteld. Formeel is dat nog niet het geval. Voor de afvoer van de opgewekte stroom is het noodzakelijk dat het trafo onderstation bij Beek is gerealiseerd. De daadwerkelijke realisatie van het plan wacht hier dan ook op. Mogelijkerwijs dient er zich nog een alternatieve ontsluiting aan. Het onderstation bij Beek begint concreet te worden. De locatie is aangekocht en het participatietraject is inmiddels gestart. Het ontwerp is gepresenteerd. Dit maakt dat het plan voor het zonnepark toch kan worden vastgesteld. Daar komt bij dat dit plan juist een argument richting Alliander kan zijn om met voorrang in te zetten op het onderstation bij Beek. Als dit klaar is (verwacht Q 3 2028), dan kan het zonnepark onmiddellijk worden aangesloten.

Financiële onderbouwing

2.1 Door het aangaan van de anterieure overeenkomsten zijn de kosten voor de planologische procedures gedekt.

Het zonnepark kent twee initiatiefnemers: Abowind en Statkraft. Beiden zijn verantwoordelijk voor een geografisch deel van het plangebied (exploitatiegebied). Daarom zijn er dan ook twee overeenkomsten gesloten. Het aangaan van een overeenkomst is in dit geval vrijwillig. Het betreft geen aangewezen bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1 aan het Besluit ruimtelijke ordening. Met de overeenkomsten is duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is, en worden tevens de ambtelijke kosten vergoed.

2.2 De overeenkomsten vormen de basis voor het omgevingsfonds en de nog nader uit te werken financiële participatie.

In de anterieure overeenkomsten is de bijdrage aan het omgevingsfonds geborgd (gedurende de gehele looptijd), alsook de mogelijkheid van financiële participatie. Hoe deze zaken concreet uitgewerkt gaan worden, daarover wordt u op een later moment geïnformeerd. Aangezien de daadwerkelijke aanleg nog enige jaren op zich laat wachten is het nu nog niet opportuun dit tot in detail uit te werken.

Communicatie

De vaststelling van het bestemmingsplan en het verlenen van de omgevingsvergunningen zal worden bekend gemaakt via www.officielebekendmakingen.nl.

Het vastgestelde bestemmingsplan en de verleende omgevingsvergunningen worden gelijktijdig voor iedereen digitaal beschikbaar gesteld en gedurende zes weken voor eenieder ter inzage gelegd.

Aanpak/uitvoering

In de periode dat het besluit en het bestemmingsplan ter inzage liggen kan beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Wanneer er geen beroep wordt ingesteld en/of verzocht wordt om een voorlopige voorziening te treffen, treedt het bestemmingsplan op de dag na afloop van de beroepstermijn in werking.

Burgemeester en wethouders,

De secretaris

De burgermeester

E.W.J. van der Velde

mr. M. Slinkman

Bijlagen digitaal ter inzage

Raadsinformatienota VB/Raad/23/01684 (8 februari 2024)

Raadsinformatienota VB/Raad/23/01651 (14 december 2023)

Zienswijzenverslag

Bestemmingsplan Zonnepark Millingen – Leuth (planregels, toelichting en verbeelding)

Bijlage 1 Landschappelijk inpassingsplan (bijlage bij de regels, betreft de kaart)

Bijlage 1 Landschappelijk inpassingsplan (bijlage bij de toelichting, het totale plan)

Bijlage 15 Participatieverslag

De overige 13 bijlagen zijn niet toegevoegd. Deze kunnen desgewenst gemaild worden. Deze zijn eveneens raadpleegbaar via www.ruimtelijkeplannen.nl (het ontwerp plan staat hier nog vermeld, inclusief bijlagen).

Bijlage ter inzage griffier

-

De raad van de gemeente Berg en Dal,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 2 april 2024,

overwegende dat:

- de raad reeds vanaf 2016 werkt aan de opgave om in 2050 klimaat-neutraal te zijn, waarbij de wens bestaat dit liefst per 2040 gerealiseerd te willen hebben;
- de keuze is gemaakt om in te steken op zonnenvelden en dat de raad hiertoe in 2019 twee zoekgebieden heeft aangewezen;
- de gemeente aan de slag is gegaan met 5 locaties waarbij het college de raad regelmatig heeft geïnformeerd over de voortgang;
- dit plan is gelegen binnen een van de twee zoekgebieden;
- er zeer uitvoering is geparticipeerd over deze plannen;
- dit plan deel uit maakt van het vastgestelde bod RES 1.0;
- de raad in 2023 in de gelegenheid is gesteld om te reageren op het ontwerp bestemmingsplan voorafgaande aan de officiële ter visielegging;
- de raad in de gelegenheid is gesteld eventuele wensen of bedenkingen in te dienen op de overeenkomsten met de initiatiefnemers;

b e s l u i t :

- Het zienswijzenverslag 'Ontwerp bestemmingsplan en ontwerp besluiten Zonnepark Millingen – Leuth' vast te stellen;
- Het bestemmingsplan Zonnepark Millingen – Leuth, met toepassing van afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet, gewijzigd vast te stellen met inachtneming van de wijzigingen benoemd in het zienswijzenverslag.

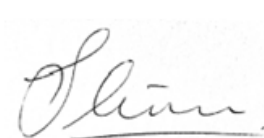
Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Berg en Dal op 22 mei 2024.

De raadsgriffier,

De voorzitter,

E.W.A.T. Pastoors

mr. M. Slinkman